

LA SEGUNDA EPISTOLA DEL APOSTOL
SAN PABLO A LOS CORINTIOS

YA'A KUU CARTA UU JA NI
CHAA SAN PABLO APOSTOL
NUU ÑAYIVI ÑUU CORINTO

Sa'an kúta'u

1 Máa-rí Pablo kúu-ri apóstol nuu Jesucristo, chi súan ni jata'an ini Dios. Te jíin ñani-yo Timoteo káchaa-ri tutu yá'a nuu tiku'ni Dios kánchaa ini ñuu Corinto, onde jíin núu táká ñayivi ndóo káxiukú ní ñúu Acaya. ²Tu'un luu ío ini, jíin tú'un kuaká'nu ini, ja kii nuu máa Taa-yo Dios, jíin ja kii nuu máa Jito'o-yo Jesucristo, ná koo jíin-ró jíná'an-ró.

Ndasa ni sándéé ini
Pablo jíin túndó'o

³Ná kúta'u-yo núu Dios, Taa Jito'o-yo Jesucristo, chi Taa tu'un kúndá'ú ini yóo kúu-ya. Te suni Dios taká tu'un ndúndéé ini-yo kúu-ya. ⁴Te máa-yá, chi já'a-ya tú'un ndéé ini-yo núu táká túndó'o káta'an-yo, náva'a yóo, suni kuu kuá'a-yó tú'un ndéé ini nuu cháa kájito túndó'o. Te jíin tú'un ndúndéé ini-yo sá'a Dios

ja ká'an máa-yó máa tú'un ndéé ini. ⁵Chi nátu'un jito ta'an-yo kuá'a túndó'o jíin Cristo, suni súan bueno ní'in-yo tú'un ndéé ini-yo sá'a máa Cristo. ⁶Ko nú kájito máa-rí túndó'o, yuán kúu ja ná káku máa-ró te koo ndéé ini-ro. Xí nú kándundéé ini-ri, yuán kúu ja ná ndúndéé ini-ro. Chi ní'in-ro tú'un-ún, te nú jíin paciencia ná ndó'o-ró túndó'o ni kando'o-ri. ⁷Te tú násama ini-ri ja káñukuu ini-ri sikí róo, chi a kájini-ri ja nátu'un kájito ta'an-ro túndó'o jíin-rí, suni súan kándundéé tá'an ini-ro jíin-rí. ⁸Kákuni-ri, ñani, ja ná júku'un ini-ro sikí túndó'o ni kata'an-ri ini ñuu Asia. Chi ni kuku'fa ini añú-ri ja á yani ma kánda-ri, te káindatu ká'nu-na-ri ja kúu-ri núu. ⁹Ko máa-rí, a ni kaja'ncha ini-ri ja kúu-ri. Súan sá'a-ya náva'a ma kándíja-ri ja kúu nama-ri máa-rí, chi sua nuu Dios ja náschakú-ya ndíyi, kándíja-ri. ¹⁰Chi máa-yá, ni nama-ya rúu jíná'an-ri onde nuu á

yani kuu-ri, te náma-ya rúu. Te káñukuu iní-ri, ja súní nama-ga-ya rúu. ¹¹Suni ná chindéé-ró rúu ja kakán ta'u-ro já'a-rí, náva'a suni kua'a-í, ná nákuatá'ú-i ja sikí rúu, ná ni kani'in-rí ta'u-rí ni sá'a kua'a-í ja ní kajikan ta'u-í.

Naja tú ní jáa yachi Pablo

¹²Chí jíin yá'a kúu ja kásatéyí-rí máa-rí. Chí iní añú-ri kúu testigo ja ní kajika kuu va'a ñúkuún-rí iní ñuyávi, jíin tú'un ndoo iní, jíin tú'un káji iní cuenta Dios, nasu jíin tú'un ndichí cuenta ñuyávi, chí sua jíin tú'un luu ío iní Dios. ¹³Chí tuká káchaa-ri tu'un jáa núu-ro, chí ja á káka'u-ró-ún kúu, te a kájuku'un iní-ro. Te ñúkuu iní-ri ja ná júku'un va'a va'a iní-ro, ¹⁴chí ndaa, kájuku'un iní-ro ñin tá'ú, ja ondé kivi ncháa máa Jíto'o-yo Jesús, te koo sií iní-ro ja sikí rúu, te suni súan koo sií iní-ri ja sikí róo jíná'an-ró. ¹⁵Te súan ni jani ndija iní-ri. Te yúan jáa-ri nuu-ro xná'an-ga núu, náva'a kusii iní-ro úu jínu. ¹⁶Chí ichi núu-ro jáa-ri, yúan-na te ja'a-ri ki'in-ri ñuu Macedonia núu, te ndenda-ri ñuu Macedonia, te nchaa-ri nuu-ro ingá jínu, te róo nachu'un íchí-ró rúu ki'in-ri ñuu Judea núu. ¹⁷Te ja súan ni kuu iní-ri ja-ri, te chaa nátu'u iní kúu-ri náún. Xí tú'un ja jáni iní-ri sá'a-ri-ún, tu'un jáni yúkú-ni iní máa-rí kúu náún. Yachi ká'an-ri: Kuu, kuu, yúan-na te: Túu, túu, náún. ¹⁸Chí skíkuu va'a Dios, te jini-ya ja tú'un káka'an-ri jíin-ró, nasu ká'an-ri: kuu, yúan-na te: Túu-ni. ¹⁹Jesucristo kúu Se'e Dios. Te Silvano jíin Timoteo jíin rúu, ni

kajani-ri tu'un-ya núu-ro. Te jíin-yá, nasu tú'un kuu, jíin tú'un túu ío, chí nuu máa-yá, ío máni tu'un kuu. ²⁰Chí taká tu'un ni keyu'u Dios, ni ka'an: Kuu, ja cuenta máa-yá. Te máa-yó, káka'an-yo: Amén, nuu-yá, chí kánakana jaa-yó Dios. ²¹Te Dios kúu I'a skétá'an ni'in ruu jíin róo jíin Cristo. Te ni chaa-ya tínu sikí-yo. ²²Te suni máa-yá, ni chaa-ya tuní sikí-yo, te ni ja'a-ya Espiritu-ya iní añú-yo ja kúu seña-yo. ²³Té jaa-ga-ri Corinto, chí tú kuní-ri kana jíin-rí nuu-ro. Te ná kúu Dios testigo, ndasa jáni iní añú-ri. ²⁴Nasu kákuni-ri kutiin ni'in-ri so'o-ró ndasa kákandíja-ró, chí sua káchindéé tá'an-ri jíin-ró ja ná kúsi-gá iní-ro. Chí ká'lin ni'in-ró jíin tú'un kákandíja-ró.

2 Ko súan ni chaa iní-ri ja má jáa-ri inga jínu nuu-ro jíin tú'un ndúkuí'a iní-ro sá'a-ri. ²Chí nú ndúkuí'a iní-ro sá'a-ri, te ndé chaa kúu ja násási iní ruu, chí suni máa cháa ja ndúkuí'a iní sá'a-ri-ún. ³Te suni tu'un yá'a ni chaa-ri nuu-ro, náva'a nú ni ja-ri, te ma kúkuí'a iní-ri sá'a chaa ja násási níni iní ruu jjan. Te jáni ndija iní-ri ja nátu'un kúsi iní-ri, suni koo sií iní taká-ro. ⁴Chí sikí ja jíto xaan-rí tundó'o, te tá'u'u iní añú-ri, te xaan ndé'e nducha núu-rí, kúu ja ní chaa-ri tutu yá'a nuu-ro, náva'a ná kuní-ro ja maní xaan-rí jíin-ró, nasu ja ndúkuí'a iní-ro sá'a-ri.

Sikí tú'un kuña ká'nu iní

⁵Ko nú ñin chaa sákuí'a iní-de ruu, nasu níni ruu sá'a-de jíin-rí, chí suni onde sikí taká-ro sá'a-de. Súan ká'an-ri, náva'a tú ka'an xaan-gá-ri

nuu-ro. ⁶Te sava-ró, ni kakana jíin-ró núu-dé, te su súan-ni a ni kuu castigo yá'a sikí fin chaa súan. ⁷Ja yuán súa ná sá'a-ró túká'nu iní-ro núu-dé jíiná'an-ró, te ka'an-ro tú'un ndéé iní jíin-de, náva'a má ndákí'vi tu'un kuí'a iní-ún xini-dé. ⁸Te ká'an ni'in-ri jíin-ró, ja ná náka'an maní-ro jíin-de jíiná'an-ró. ⁹Chí suni ja sikí tínu yá'a kúu ja ní chaa-ri nuu-ro, náva'a koto nchaa-ri róó, te kuni-ri nú kájandatú va'a-ró táká tínu. ¹⁰Te nú sá'a-ró túká'nu iní-ro núu fin chaa, suni ruu. Te nú ni sá'a-ri túká'nu iní-ri nuu fin-de, sikí ja maní-rí jíin-ró núu Cristo, yuán ní sá'a-ri túká'nu iní-ri nuu-dé, ¹¹náva'a ma kúndéé Satanás xndá'ú yóó, chí a kájiní va'a-yó modo tfin yátá-ún yóó. ¹²Ná ni ja'an-ri nuu Troas ja káni-ri tu'un va'a Cristo, ni nuña ichi ja ká'an-ri ni sá'a máá Jító'o-yo. ¹³Ko tú ní kúsi iní añú-ri chí tú ní nani'in-ri nani-ri Tito. Yuán-na te ni nakuatá'ú-ni-ri nuu táká chaa-ún, te ni ki'in-ni-ri ichi kuá'an-ri nuu Macedonia. ¹⁴Ko ná kúta'u-yo núu Dios, chí bueno kúndéé-yó skáka-yó tínu Cristo sá'a-ya, chí taká lugar jichá nuu tu'un-ya kuá'an kásá'a-yó, te kájiní tu'un-i-ya. ¹⁵Chí tu'un Cristo, bueno skáka-yó já'an sá'a Dios, te jáa tu'un-ún nuu cháa kákaku jíin núu cháa kánaa. ¹⁶Fin chaa-ún, vasa jini so'o-de tu'un-ún, ná kúu i-de. Te inga chaa jini so'o va'a, ná kúchaku-ni-de. Te ja sikí táká tu'un yá'a, ndé chaa kanda jíin. ¹⁷Chí nasu cháa káxikó tú'un Dios cuenta mercancia kákuu-ri, vasa kásá'a sava chaa súan, chí sua chaa ndaa kákuu-ri. Ná tu'un chaa ni tájí Dios

vai kákuu-ri, chí Dios, jiní-ya ndasa káka'an-ri tu'un Cristo.

Sikí tú'un contrato jáá

3 A ni ndejál'a-yó ingá jínu ká'an-yo já'a máa-yó náún, xí kánandí'i-ri tutu ka'an ja'a-rí ja kúu róó, xí tutu ka'an-ro já'a-rí ná tu'un sava-de náún. ²Róó kákuu tutu-ri yóso-ro iní añú-ri, te kájiní taká chaa nuu, te káka'u-de. ³A kájiní ndijin-i ja róó kákuu tutu ni chaa Cristo, ja ní kaskáka-ri, ko nasu jíin tinta, chí jíin Espiritu Dios, I'a chakú, ni chaa-ya, ni nasu núu yúu tabla, chí ichi iní añú. ⁴Yuán kúu tu'un kájiní ndija iní añú-ri jíin núu Dios sá'a máá Cristo. ⁵Nasu kájiní iní-ri ja kákuu ndéé máá-rí ja máá-rí sikí tínu-ún, ja kákuu iní-ri. Chí súan já'a máá Dios tu'un ja kúndéé-yó. ⁶Chí sikí fin contrato jáá, já tínu va'a-ri sá'a-ya, ko nasu ja ká'an letra, chí ja ká'an máá Espiritu kúu. Chí letra já'ni, ko Espiritu náschakú. ⁷Te tu'un-ún ja kúu-yo jíin núu, chí ni yoso núu yúu. Te xaán ní ndii ncháa kivi ní chaa-ún. Te ni ndii ncháa nuu Moisés ni sá'a. Te ja yuán tú ní kákuu ndé'é sé'e Israel nuu-dé, vasa kuéni kuéni ni nda'va ja ndii ncháa-ún. ⁸Te nú súan ío yuán, naga ni kuu tu'un Espiritu. Á tú ví'i-gá ndii ncháa nuu. ⁹Chí nú tu'un ja tá'nu ndatu-yo jíin, ni ndii ncháa, ví'i-gá ndii ncháa xaán tú'un nasánda yóó. ¹⁰Chí ja ní ndii ncháa-ún, tuká ndii ncháa jíin yá'a, chí ni'in-ga ndii ncháa ya'a. ¹¹Chí nú ja ní nda'va-ún ni ndii ncháa, ví'i-gá ndii ncháa ja kóo ní káni. ¹²Nú súan káñukuu iní-ri, te

ná chundéé iní-ri ka'an-ri núsáá, ¹³te tú kásá'a-ri nátu'un ni sá'a Moisés, ja ní jasú-de iin sa'ma núu-dé, náva'a tú kuu nde'é sé'e Israel nuu-dé ndasa kuanda'va ja ní ndii ncháa-ún. ¹⁴Ko iní añú máá cháa-ún ni ndasú, chi onde vina nú káka'u-de tutu contrato aná'an, te suni nátu'lun ndasú-ni sa'ma-ún nuu-dé, tú núña, chi onde nú kándíja-yó Cristo, yúan-na te kuxio sa'ma-ún ki'in. ¹⁵Suni sáni onde vina, nú káka'u-de tutu ni chaa Moisés, te ndasú-ni sa'ma-ún nuu añú-de. ¹⁶Ko nú naxió káva iní-de nuu máá Jító'o-yo, te sa'ma-ún kuxio-ni ki'in. ¹⁷Chi máá Jító'o-yo kúu-ya Espiritu. Te nuu ío Espiritu máá Jító'o-yo, yúan ío nuu káka kuu ndicha-na-yo. ¹⁸Núsáá te taká máá-yó, tú ndasú nuu-yo, te kándé'é-yó núu máá Jító'o-yo, nátu'un nuu iin espejo, ndasa ndíi ncháa nuu-yá. Te suni súan ndíi ncháa kánasama-yó nátu'un káa máá-yá. Súan sá'a Espiritu Jító'o-yo jíin-yó.

4 Ja yúan ní chaa-ya tíñu yá'a siki-rí nátu'un ni kundá'ú iní-ya rúu. Te tú kákujtá-ri, te tú káyú'ú-ri. ²Chi sua ni kachaxio-ri tu'un yísa'í ja kúka nuu-yo sá'a-ún kua'an. Tú xndá'ú-ri kájika kuu-ri, ni tú kánasama-ri tu'un Dios, chi sua káka'an ndijin-ri tu'un ndaa. Te taká ñayivi kájiní iní añú-i ja káka'an va'a-yó onde nuu Dios. ³Te nú sáni-ga ndasú siki tú'un va'a káka'an-ri, nuu cháa naa ndasú siki. ⁴Chi ja tíñ so'lo ñuyívi yá'a, ni jasú xiní cháa tú kákandíja, náva'a tú tuun ndua tú'un va'a nuu já jini tuní chaa-ún, te kuni-de ndasa luu

kánchaa Cristo, chi muestra Dios kúu-ya. ⁵Chi nasú tú'un máá-rí kájani-ri, chi tu'lun máá Jító'o-yo Jesucristo kúu. Te ruu kákuu-ri mozo-ro já siki Jesús. ⁶Chi Dios kúu I'a ni tá'ú-yá tíñu ja ná kúndijin ñuñáa. Te ni stúun-ya iní añú-ri, náva'a ná kuni-ri nuu Jesucristo ndasa ndíi ncháa Dios.

Ndasa ndo'o ñayivi kándíja

⁷Ko tu'un yá'a ñú'un iní yiki kúñu vitá xaan-rí, náva'a ná kuni-ri ja onde nuu Dios kúu nuu kii fuerza ni'in xaan, nasú núu máá-rí kenda. ⁸Kájito-ri tundó'o taká lado, ko kákanda-ri jíin. Tú kákutuní iní-ri ndasa sá'a-ri, ko káñukuu nálín iní-ri. ⁹Káchindikín-i ruu, ko tú xndóo-ya rúu. Kástují-í ruu, ko tú káxnáa-í ruu. ¹⁰Te taká lado kájika kuu-ri, te nene a yani kuu yiki kúñu-ri, ná ni ji'í Jesús, náva'a jíin yíki kúñu-ri te ná kuni ndijin-i tu'un ni nachaku Jesús. ¹¹Chi ruu, nini káichaku-ri, nene kája'a-ri máá-rí, te ná kúu-ri nú kuu-ri siki Jesús, náva'a jíin yíki kúñu ndá'ú-ri yá'a, ná kuni ndijin-i tu'un ni nachaku Jesús. ¹²Ja yúan jíka kue'e kuu-ri jíin-rí, te jíin-ró jíka tu'un kuchaku-ro. ¹³Ko iin-ni modo kákandíja-ri, nátu'un chaa ni chaa nuu tutú: Ni kandíja-ri te ja yúan ní ka'an-ri, áchí. Suni súan kákandíja-ri, te ja yúan káka'an-ri. ¹⁴A kájiní-ri ja máá I'a ni naschakú Jesús, suni naschakú-ya rúu jíná'an-ri ja jíin Jesús, te kani-ya rúu nuu-yá onde jíin róo jíná'an-ró. ¹⁵Chi taká tundó'o yá'a kándo'o-ri ja siki róo jíná'an-ró, náva'a nánde-a-ga tu'un luu-ya kí'in nuu kuá'a-gá-i,

te ná kaa-ga ná nákuatá'ú-i, te ná nákana jaa-i Dios. ¹⁶Ja yúán tú káyú'ú-ri, chi sua ndújáá añú-ri iin iin kivi, vasa kuakujtá yiki kúñu-ri. ¹⁷Chi tundó'o kájito-ri vina, tú ká'ú kúu, chi núnúu-ni kúu, te ná ní'in-ri ta'u ñá'nu, luu xaan, kúu-ri níí káni sá'a-ún. ¹⁸Tú kánde'é-ri nuu ndátíñu ja jiní ndijin-yo núu, chi sua kánde'é-ri nuu ndátíñu ja tú jiní ndijin-yo núu. Chi ndatíñu ja jiní ndijin-yo núu, ja'a-ni ki'in. Ko ndatíñu ja tú jiní ndijin-yo núu-ún, kundito níí káni.

Ve'e ja tú ní kuvá'a jín ndá'a

5 Chi a kájiní-ri ja vé'e kuii ncháa-ri nuu ñú'un yá'a, nú ná náa, te a káñava'a-ri iin ve'e ká'nu nuu Dios, ko iin ve'e ja násu jín ndá'a ní kuvá'a, chi níí káni súan-ni ío máá ondé andíví. ²Te ja sikí yá'á kúu ja kájaká nuu iní-ri, chi kákuní-ri kundasu ve'e-ri andíví-ún sikí-ri. ³Chi nú ná nándasu sikí-ri, te ma kóo víchí líi-gá-ri. ⁴Chi suni súan ruu ja ká'iin-ri iní ve'e kuii yá'a, ndá'ú xaan kájaká nuu iní-ri, chi tú kákuní-ri kúvíchí líi-ri, chi sua kákuní-ri koso tá'an ku'un-ri, náva'a kunuu ja kúu-ún ki'in, te kendo ja kúchaku-ún níí káni. ⁵Ko I'a ni sáva'a ruu ja súan nduu-ri, Dios kúu-ya. Te máá-yá ni ja'a-ya Espiritu iní-ri ja kúu seña nuu-ri. ⁶Ja yúán nené ká'io ndéé iní-ri. Te kájiní-ri ja níni ká'iin-ri chii yiki kúñu yá'a, kájika kuu jíká-ri nuu máá Jító'o-yo. ⁷Chi sikí ja kákandíja-ri te kájika-ri, nasu ja kánde'é-ri nuu. ⁸Ko tú yú'ú-ri, vasa ví'i-gá kákuní-ri kenda-ri chii yiki kúñu yá'a, ja nájaa-ri kuxiukú-ri

jín máá Jító'o-yo. ⁹Nándúkú ndéé vá'a-ri núsáá, vasa ká'iin jíká-ri, xí káxiukú-ri ve'e ká'iin yani-ri, ko ná kúsi iní-ya sá'a-ri. ¹⁰Chi níni kuñi ndijin taká-yo yú'u mesa Cristo sándaq-ya tíñu-yó, náva'a ki'in iin iin-yó yá'u-yó nú ndasa tíñu ni kasá'a-yó jín yíki kúñu-yó, vasa va'a xí vasa ñáá.

Ndasa naketá'an-i jín Dios sá'a-yó

¹¹Kájiní-ri kuandatu-ri nuu máá Jító'o-yo, te káskandíja-ri ñayivi. Ko a jiní ndijin Dios ruu jíná'an-ri, te suni káñukuu iní-ri ja kájiní ndijin-ro ruu jín iní añú-ro. ¹²Nasu núu-ro káka'an tuku máá-ri ja'a máá-ri, chi kákastu'ún-ri modo ndasa sátéyí-ro máá-ro sikí ruu, náva'a ná ní'in-ro tú'un xndío káni-ro núu cháa ja kásatéyí-de máá-de ja kánde'é-de ndasa kándaq nuu-dé, tú kánde'é-de ndasa kándaq iní añú-de. ¹³Chi nú cháa kándatachi kákuu-ri, sikí ja játíñu-ri nuu Dios kúu. Te nú cháa ká'io káji iní kákuu-ri, sikí ja játíñu-ri nuu róo kúu. ¹⁴Chi tu'un kúndá'ú iní Cristo, stétuu ruu sá'a-ri tíñu yá'a. Chi súan kájani iní-ri ja nú iin-ya ní ji'i ja'a táka ñayivi, te nátu'un ni kaji'i taká-i núsáá. ¹⁵Te ni ji'i-ya ja'a táka ñayivi. Ja yúán ñayivi káichaku, tuká kuchaku-i ja máá-i, chi kuchaku-i ja sikí máá-yá, I'a ni ji'i te ni nachaku ja sikí máá-i. ¹⁶Ja yúán ondé vina te níi-gá kua'an-yo, ma káni yúkú iní-ri koto-ri ni iin ñayivi, vasa súan ni kajani yúkú iní-ri sikí Cristo sáá, ko vina tuká jani iní-ri súan. ¹⁷Chi nú iin ñayivi yí'i-nda'a Cristo, a ni nduu jáá-i, te tu'un tú'ú, a ni kaja'a kua'an. Te

vina a ni ndi'i ni kandujáá. ¹⁸Te ndi'i ya'á ní sá'a Dios. Chi máá-yá a ni naskétá'an-ya ruu jín máá-yá ni sá'a Cristo. Te ni chaa-ya tíñu siki-rí ja kástu'ún-rí ndasa naketé'an-i jín-yá. ¹⁹Te jandáa, chi jín Cristo ni jiku Dios, náskétá'an máá-yá ñuyivi jín máá-yá, te taká kuachi kásá'a chaa tú ní chí'i-ya cuenta siki-dé. Te ni chaa-ya tíñu siki-rí ja ná káni-ri tu'un ndasa naketé'an-i jín-yá. ²⁰Ja yúan vái koyo-ri jín sí'ví máá Cristo. Te ná sá'a-yó cuenta ja yú'u núu Dios kákuu-ri. Te káka'an nda'ú-ri jín-ró jín sí'ví máá Cristo, ja ná náketá'an-ró jín Dios. ²¹Te Jesús, tú ní sá'a-ya kuáchi. Te ni nduu-ya kuáchi ni sá'a Dios ja yóó, náva'a kendo ndaa-yo modo Dios sá'a Cristo.

6 Suni súan ruu, káchindéé tá'an-ri jín-yá. Te káka'an ni'in-ri jín-ró ja má kuatá'ú sáni-ró tú'un luu ío ini Dios. ²Chi áchí-ya: Máá kivi vá'a ni jini so'o-ri tu'un ká'an-ro, te kivi ní kaku-ró ní nama-ri róó. Vina-ni kúu máá kivi vá'a, vina-ni kúu máá kivi náma-ri róó, áchí-ya. ³Ni ñin chaa, tú káskivi-ri-de nuu ní ñin kuáchi, náva'a ma ká'an-i siki tíñu kándiso-ri. ⁴Chi sua káskíkuu va'a-ri jín taká tíñu, nátu'un kájatíñu-ri nuu Dios. Te ni kakanda-ri vasa kájito-ri tundó'o, vasa kánandi'i-ri, vasa kándukuí'a ini-ri, ⁵vasa káskúun-i yunu xii sukun-rí, vasa táan-í ruu vekaa, vasa kándonnda va-a-i siki-rí, vasa kána tain-rí, vasa kája'ni-rí máá-rí ja núma'ná, vasa ká'io ndichá ini-ri. ⁶Ko kájika-ri jín tú'un ndoo, jín tú'un júku'un ini, jín paciencia, jín tú'un mani

ini, jín Espíritu Santo, jín tú'un kúndá'ú ndija ini, ⁷jín tú'un ká'an kájí, jín fuerza Dios, jín tú'un jáka ndaa nuu tú'ma-yó, kúu ichi ndávésé-rí, te kúu ichi ndává'a-ri, ⁸vasa jín'ún káka'an-i jín-rí xí túu, vasa kájatú'ún-i ruu xí túu. Káka'an-i ja cháa xndá'ú kákuu-ri, vasa chaa ndaa kákuu-ri. ⁹Káka'an-i ja tú kánakuni-i ruu ko a kájini va'a-i ruu, xí ja káji'i-ri, ko káichaku ná'ín-rí, xí ja káxndó'o-i ruu, ko tú ní kája'ni-i ruu. ¹⁰Káka'an-i ja kándukuí'a ini-ri, ko nene ká'io sii ini-ri, xí ja cháa ndá'ú kákuu-ri, ko kásá'a kúká-rí kua'a ñáyivi, xí ja tú naún káñava'a kuti-rí, ko máá-rí xíin ndí'i. ¹¹Róó chaa ñuu Corinto. ni kaka'an káji-rí jín-ró, te onde jín ini jín añú-ri ni kundá'ú ini-ri róó. ¹²Ruu, chi ío lugar ini añú-ri ja kúu róó, ko róó, tú kásá'a-ró lugar ini añú-ro ja kóto ndá'ú-ro núu-rí. ¹³Nátu'un jín sé'e-ri ká'an-ri. Ná kúndá'ú tuku ini máá-ró ruu, náva'a ñin núu ná xndíó káni-ró tú'un-ún.

**Siki tú'un tú kivi nduu-yo
jín tíñu ñáá**

¹⁴Ma kivi koyo nduu-ro jín ñáyivi tú káandíja, chi naun tíñu ketá'an sá'a tu'un ndaa jín tú'un ñáá. Te ndasa ketá'an ñundijin jín ñúñaá. ¹⁵Ndasa ka'an ñin núu tú'un Cristo jín tú'un Belial, xí ndasa kuiñi ká'nu chaa kándíja jín cháa tú kándíja. ¹⁶Ndasa kani tá'an tu'un ve'e ij Dios jín tú'un ndoso. Chi yóó kákuu-yó vé'e ij Dios, I'a chakú, nátu'un ni ka'an Dios: Kunchaa-ri te kaka kuu-ri ma'ñú-i, te kuu-ri Dios máá-i, te kuu-i ñáyivi máá-rí. ¹⁷Chi máá Tatá Dios ká'an-ya: Ja yúan

ná kéndá koyo-ró má'nú máá-de, te ná sásáin-ró máá-ró, te ma ké'é-ró tíñu chá'an, te naki'in sé'é-rí róó, ¹⁸te ruu kuu-ri Táa-ro jíná'an-ró, te róó jíná'an-ró kúu-ró sé'e yíi-ri jín sé'síi-ri, áchí máá Tatá Dios, I'a kúñá'nu tá'ú tíñu.

7 Nání, káñava'a-yó tú'un yá'a ja ní keyu'u-yá, te ná nákachá ndí'i-yó táká cha'an ndíso yiki kúñu-yó jín añu-yo núsáá. Te ná kuándatu-yo núu Dios, te ná síyíja-yó máá-yó jín tú'un ni nasándoo-ya yóó.

Ja ní nakani iní tiku'ni kándíja

²Ná káni va'a iní-ro já kúu ruu. Tú ní iin cháa ní kásá'a ndíva'a-ri jín-de. Tú ni iin cháa ní kásijíta-ri. Tú ni iin cháa ní káxndá'ú-ri. ³Nasu ká'an-ri tu'un yá'a ja nákuxndíi-ri sikí-ro, chí a ni ka'an-ri jín-ró já kákundá'ú iní-ri róó, te iin ká'nu-ni kuu-yo, te iin ká'nu-ni kuchaku-yo. ⁴Xa'an chundéé iní-ri ká'an-ri tu'un-ró. Xa'an sátéyíí-rí máá-rí ja sikí róó jíná'an-ró. Xa'an ío ndéé iní-ri. Xa'an kúsií iní-ri, vasa taká tundó'o yá'a kájito-ri. ⁵Chí ná ni jakoyo-ri ñuu Macedonia tú ní kúu kuti ndétatú-ri, chí sua ni kajito-ri tundó'o taká lado. Ichi fuera kájatá'an, ichi iní kayu'ú-ri. ⁶Ko cháa ndúkuí'a iní, ndundéé iní-de sá'a Dios, te ni nasándéé-yá iní-ri jíná'an-ri ja ní nchaá Tito. ⁷Ko nasu máá iin sikí já ní nchaá-de, chí suni ni kakusií iní-ri jín tú'un ndéé iní ja ní ndundéé iní-de ni kasá'a-ró. Chi ni nakani-de tu'un nuu-rí ndasa kájítú iní-ro, ndasa kánde'e-ro, ja káñukuu iní-ro ruu. Te ja yúán ní kusii-gá iní-ri. ⁸Chi

vasa ni kukuí'a iní-ro ní sá'a carta-ri, tuká nákani iní-ri vasa a ni nakani iní-ri, chí a ni jini-ri ja ní kandukuí'a iní-ro yakú-ni kivi ní sá'a carta-ri. ⁹Te vina kúsií iní-ri. Ko nasu sikí já ní kandukuí'a iní-ro, chí sua ja ní kanakani iní-ro ní sá'a ja ní kandukuí'a iní-ro. Chí súan ni kuni máá Dios ja ní kandukuí'a iní-ro, te tú ní xnáa-ro ní iin ta'u-ro sá'a-ri. ¹⁰Chí nú kándukuí'a iní-yo nátu'un kuni Dios, yúan-na te ná nákani iní-yo te kaku-yó. Nú sá'a-yó súan, te ma yú'ú-yo. Ko nú cuenta sikí ñuyívi yá'a kándukuí'a iní-yo, te kuu-yo sá'a. ¹¹Ni kandukuí'a iní-ro nátu'un kuni Dios. Vina te ndé'é ndasa xa'an ní kajítú iní-ro ní sá'a, te xa'an ní kaka'an-ro já'a máá-ró, te xa'an ní kakiti iní-ro, te xa'an ní kayu'ú-ro, te xa'an ní kañukuu iní-ro, te xa'an ní kanandúkú víi-ro, te xa'an ní kakana jín-ró núu kuáchi. Te bueno ndoo ni kakenda-ró, tú ñaún kuáchi ní kéndá sikí-ro. ¹²Ja yúán vasa ni chaa-ri tutu-ún nuu-ro, ko nasu sikí cháa ni sá'a kuáchi-ún kúu, te ni nasu sikí cháa ni ndo'o-ún kúu, chí sua náva'a ná kuni ndijin-ro jíná'an-ró ndasa káñukuu iní-ri sikí róó nuu Dios. ¹³Ja yúán ní káundéé iní-ri ni sá'a tu'un ndéé-ró. Ko ví'i-gá ni kakusií iní-ri ni sá'a tu'un ni ndusií iní Tito, chí ni nani'in iní añu-de ni kasá'a-ró. ¹⁴Chi ni ndutéyíí iin tí'li iní-ri nákani-ri tu'un nuu-dé ndasa kásá'a-ró. Te tú ní kúka nuu-rí jín, chí nátu'un ni kaka'an ndaa-ri taká tu'un jín-ró, suni súan ni kee ndaa taká tu'un ni kaka'an téyíí-rí cuenta róó nuu Tito. ¹⁵Te kaa-ga

kúndá'ú iní-de róó, hora núku'un iní-de ndasa kájandatü taká-ro, jíin ndasa káyü'ú-ro te kákisi-i róó ná nī kajatá'ú-ró-de. ¹⁶Kúsiī iní-ri, chí tú yú'ú-ri ndasa kásá'a-ró jíin ní iin tiñu.

**Sikī já jakín-i xu'ún kuátíñu
ñayivi ndá'ú kándija**

8 Ñáni, suni súan kákastü'ún-ri nuu-ro, ndasa nī ja'a Dios tu'un luu ío iní-ya núu tik'u'nī kákandija ká'io iní ñuu Macedonia. ²Chī kua'a tundó'o nī ja'a-ya núu-í, ja ní jito nchaq-ya-í. Te vasa ndá'ú xaan káta'an-i, ko nī kakusiī xaan iní-i. Te bueno ká'io iní-i nī kaja'a-i najíin. ³Te a jiní máá-ri ja taká ja á kúu sá'a-i, nī kaja'a-i. Te sobra-ga nī kaja'a-i, nátu'un kákana kuu iní máá-i. ⁴Te nī'in xaan ní kajikan-i permiso nuu-ri ja ná chindéé chítuu-i sava-ga chaq ndoo. ⁵Ko nasu iin súan káñukuu iní-ri núu, chí sua xna'an-ga nī kaja'a-i máá-i nuu máá Jító'o-yo jíin núu-ri, chí súan nī jata'an iní Dios. ⁶Te ja yúan ní kaka'an nī'in-ri jíin Tito ja ná síjínu ndí'i-de tiñu luu yá'a jíin-ró jíná'an-ró, nátu'un nī kejá'a-de sá'a-de núu. ⁷Bueno kásá'a-ró taká-ni. Bueno kákandija-ró. Bueno káka'an-ro. Bueno kájuku'un iní-ro. Bueno kájítú iní-ro. Bueno kákundá'ú iní-ro rúu. Suni súan ná ndeá-ga tiñu luu yá'a sá'a-ró núsáá. ⁸Na tú ká'an-ri nátu'un ká'an chaq tá'ú tiñu, chí sua ndé'é-ri nú kákundá'ú ndija iní-ro-í. Te jíin modo kájítú iní sava-ga-i ná chíku'a-ri róó. ⁹Chī a kájinī-ro tú'un luu ío iní Jesucristo, ja ní kundá'ú iní-ya róó. Te ja yúan

ní nasándá'ú-ya máá-yá, vasa kúká-yá núu, náva'a koo kúká-ró jíná'an-ró sá'a tu'un nī kundá'ú-ya. ¹⁰Te já'a-ri consejo yá'a nuu-ro. Andujin nī ka'io iní-ro sá'a-ró, te nī kejá'a-ró sá'a-ró. ¹¹Núsáá te vina ío va'a ja ná síjínu ndí'i tuku-ró sá'a-ró. Te nátu'un nī kajítú iní-ro kejá'a-ró, vina te nú ndasa já'a tundó'o, suni súan ku'a-a-ró. ¹²Chī nú kúu iní-yo ku'a-a-yó, kuu ku'a-a-yó ndasa ñáva'a-yó, nasu já nú tú naún ñáva'a-yó. ¹³Chī nasu ká'an-ri tu'un yá'a ja ná kuíni jinu sava-i jíin tundó'o, te róó kuíni nī'in-ró jíin tundó'o, ¹⁴chī sua kuní-ri já ná koo iin nuu. Te vina kua'a káñava'a-ró te ku'a-a-ró núu-í, chí kánandi'i-ga-i, náva'a suni súan nú kua'a ñáva'a-i te ku'a-a-i nuu-ro, nú kánandi'i-ga-ro, náva'a ketá'an iin nuu sá'a-ró. ¹⁵Nátu'un yóso núu tutú: Chaq nī kanastútú ku'a, tuká naún ní kéndoo, te chaq nī kanastútú yakú-ni, tuká naún ní kánandi'i-de, áchí. ¹⁶Ko ná kúta'u-ri nuu Dios ja iní añú Tito nī ja'a-ya súni tu'un kájítú iní-ri ja kúu róó. ¹⁷Chī nī jatá'ú ndíja-de tu'un nī kaka'an-ri jíin-de, ko suni súan jítú iní-de kí'in-de ichi jáq-de nuu-ro jíná'an-ró, chí súan kána kuu iní máá-de. ¹⁸Te jíin-de kátájí-ri iin ñani jaq-de nuu-ro. Te tik'u'nī taká lado, kájatú'ún-i chaq-ún, chí bueno jáni-de tu'un va'a. ¹⁹Te nasu máá iin ya'á, chí suni taká tik'u'nī nī chaq tiñu sikí-dé, ja kúu-de chaq chindéé tá'an jíin-ri jíin tiñu luu yá'a. Te kástútú-ri náva'a nakana jaa-i máá Jító'o-yo sá'a, te náva'a kuní-i ndasa kájito ndá'ú-ri nuu-í. ²⁰Súan kásá'a-ri, náva'a ma ká'an

ndiva'a ni iin chaa siki-rí, ndasa kinchaka-ri xu'ún kuá'a yá'a ja ní kaja'a-ró. ²¹Kájítú iní-ri sá'a-ri tiñu jínú'ún, ko nasu máa iin nuu máa Jító'o-yo, chi suni súan jíin núu táká chaa. ²²Suni kátájí-rí ñani-ri jaa jíin-de jíná'an-de, chi tiñu jítú iní chaa yá'a, tini júnu ni kajito nchaa va'a-ri-de. Te ví'í-gá vina jítú-ga iní-de, chi tuká yú'ú-de ja kúu róó. ²³Chi Tito, máa-de kúu chaa chindéé tá'an sátiñu jíin-rí ja siki róó. Te sava-ga ñani-yo-ún, máa-de kákuu ndajá'a tíku'ni kákandíja, te kánakana jaa-i Cristo sá'a-de. ²⁴Te ná stá'an ndijin-ro núu-dé jíin núu táká tíku'ni ndasa kákundá'ú ndija iní-ro rúu, te ndasa tú ní kásatéyí sáni-ri máa-rí nuu-dé ja siki róó.

9 Chi cuenta siki xú'ún kájakin-ro ja kuátíñu ñayivi ndóo, tú níni cháa-ga-ri tutu nuu-ro. ²Chi a jini-ri ja kúu iní-ro sá'a-ró. Ja yúan satéyí-rí máa-rí nuu ñayivi ñuu Macedonia, chi ká'an-ri ja ñuu Acaya, a ká'io tu'a-de onde kuia andujin. Te modo ja ní kasá'a-ró, ni ndukanda iní sava-de ni sá'a. ³Ko tájí-rí ñani-yo núu-ro náva'a tú satéyí sáni-ri máa-rí siki tiñu yá'a ja siki róó, náva'a ná koo tu'a-ró jíná'an-ró nátu'un ni ka'an-ri. ⁴Chi sanaa te jaa yaku chaa ñuu Macedonia jíin-rí. Te nú kuni-de róó, ja tú ká'io tu'a-ró, yúan-na te koo tuká nuu-rí jíná'an-ri jíin-ró, ja súan ni kaka'an-ri ja ká'io tu'a ndija-ró núu. ⁵Ja yúan kánúú-gá ni ka'an nda'ú-ri jíin ñani-yo, ja ná kúxnúú-de jaa-de nuu-ro, te ná sátu'a-de xu'ún ja ní kakeyu'u-ro, náva'a koo tu'a nátu'un iin ndatíñu ja kákuu iní-ro ní ja'a-ró, nasu ja ní kastétuu-ri róó kúu. ⁶Ko tu'un yá'a

ká'an-ri: Chaa kakin táma, suni táma nástútú-de. Te chaa kakin kua'a, suni kua'a nástútú-de. ⁷Ná iin ná iin-de ná kakín-de ndasa táva iní-de. Ma kúxí iní-de kuá'a-de, chi nasu fuerza kúu. Chi Dios, kúmani iní-ya jíin ñayivi kúsi iní já'a. ⁸Te máa Dios kuu sá'a-ya ja ná ndeá ndi'i tiñu luu nuu-ro, náva'a ná kayá-ro táká ndatíñu, náva'a nene kanda va'a-ró, te kuu kuá'a núu-ró ndá'a núu táká tiñu va'a. ⁹Nátu'un yóso núu tutú: Onde jichá ni ja'a-ya núu ñayivi káta'an ndá'ú. Te tiñu ndaa sá'a-ya, nene kéndoo ní káni. Achí. ¹⁰Te I'a já'a tata nuu cháa sáka, suni kuá'a-ya staa kée-dé. Nakoko-ga itu-ro sá'a-ya. Te xndeá-ga-ya, te skuá'nu-ga-ya, tiñu ndaa sá'a-ró. ¹¹Te ná kúkúká-ró jíin táká, náva'a kuu kuá'a kua'a-ro, te skáka-ri nuu-í. Te yuán sá'a ja kánakuatá'ú-i nuu Dios. ¹²Chi xu'ún kájakin-ro ja kúu siki tiñu yá'a, nasu níni nuu táká ñayivi ndóo chindéé tá'an jíin-i, chi suni kua'a-í kánakuatá'ú núu Dios sá'a. ¹³Te tiñu yá'a kúu ja jító nchaa róó. Te ja yúan kánakana jaa-i Dios siki ja káandatu-ro jíin ja káatú'ún-ró tú'un va'a Cristo. Chi va'a kákuu iní-ro kájakin-ro náva'a kuatíñu máa-i jíin sava-ga-i. ¹⁴Suni súan kájikān ta'u máa-i ja'a-ro jíná'an-ró. Chi kánukuu xaān iní máa-i róó, siki ja ní sjá'a Dios tu'un luu ío iní-ya ní ja'a-ya núu-ro. ¹⁵Ná kúta'u-yo núu Dios, chi ni kijn ndiva'a-na-ya tá'u-yá ni ja'a-ya núu-yo.

Ja ní ka'an Pablo ja'a tiñu ndíso-de

10 Ko ruu, Pablo, chi jíin tú'un vitá iní, jíin tú'un maní iní ío iní Cristo, ká'an nda'ú-ri jíin-ró.

Ruu, nú kánchaa-ri jíin-ró, chí sá'a súchí ndíja-ri iní-ri nuu-ro, ko nú kánchaa jíká-ri, chí a chúndéé-ni iní-ri ká'an nì'in-ri jíin-ró. ²Yuán ká'an nda'ú-ri jíin-ró vína, náva'a nú nì jaq-ri nuu-ro, te tú níní chúndéé iní-ri ka'an xa'an-rí, vasa jáni ndija iní-ri ja ká'an-ri súan nuu sáva-ga-de ja kájani iní-de ja kájika kuu yúkú-ni-ri. ³Chi vasa kájika kuu-ri iní ñuyívi, ko tú kájatá'an-ri nátu'un kájatá'an-i iní ñuyívi. ⁴Chi ja kájatá'an-ri jíin, nasu já kájatíñu-i iní ñuyívi kákuu, chí ja yí'i fuerza Dios kákuu. Te kuu xnáa-ún táká ndatíñu nì'in. ⁵Káxnáa-rí taká tu'un kástatá'an-i, jíin tú'un ja ndúkú sávixi máá, kuní kasu ichi náva'a ma kuní sava-ga-i nuu Dios núú. Ko tíin-ri so'lo taká tu'un kájani iní-i, náva'a kuu kuandatú-i nuu Cristo. ⁶Te ká'io tu'a-ri ja xndó'o-ri chaa tú kájandatú, onde nú ná skíkuu máá-ró kuandatú va'a-ró. ⁷Ndé'é-ró núú táká ndatíñu ndasa kájito. Nú iin chaa jáni ndija iní-de ja yí'i-de nda'a Cristo, ná sá'a-de cuenta ja nátu'un yí'i máá-de nda'a Cristo, suni súan ruu. ⁸Chi vasa sátéyí-ga-ri máá-rí sikí tíñu nì chaa-ya sikí-rí jíná'an-ri, te ma kúka nuu-rí sá'a, chí tíñu-ún nì chaa máá Jító'o-yo sikí-rí ja skuá'nu-ga-ri róó jíná'an-ró, nasu já xnáa-rí róó. ⁹Chí tú kuní-ri ja káni iní-ri ja ndúkú-rí síyú'ú-ri róó jíin carta-ri. ¹⁰Chí ío chaa káka'an ndija: Carta-de xa'an ndái, te nì'in ká'an, ko nú nì chaa-de, tú ndáján jító-de, te tu'un ká'an-de chí tú káxaan, áchí-de. ¹¹Te chaa-ún, ná sá'a-de cuenta ja nátu'un káka'an-ri jíin carta nú ká'iin jíká-rí, suni súan

kákuu-ri jíin tíñu nú ká'iin-ri nuu-ro. ¹²Chí tú kákuni-ri kivi nduu-ri jíin-de, ni ja skétá'an-ri máá-rí jíin sáva chaa ja kájatú'ún-de máá-de. Máá cháa-ún, káchikua'á-de máá-de ja máá-de, te káskétá'an-de máá-de jíin tá'an-de, ko tú ká'io kájí iní-de ja súan. ¹³Ko ruu, ma sjá'a-ri punto ja sátéyí-rí máá-rí, chí nání káa máá kú'a nì ja'a Dios nuu-rí, te ja ku'a-ún onde nuu máá-ró jíná'an-ró. ¹⁴Nasu kásjá'a-ri punto káskaa-ri ku'a-ri nátu'un tú ní jakoyo-ri nuu-ro núú, chí sua ruu kákuu ja xnáñúú ní jakoyo-ri onde nuu róó kájani-ri tu'un va'a Cristo. ¹⁵Tú sjá'a-ri punto ja sátéyí-rí máá-rí sikí tíñu kásá'a inga chaa, ko káñukuu iní-ri ja ná yíja-ga modo káandíja-ró, te súan ná ndeá xa'an-gá tíñu sá'a-ri jíin róó jíná'an-ró, ¹⁶náva'a kani-ri tu'un va'a ní-gá ñuu ío onde yata ñuu-ro. Súan te tú níní sátéyí-rí máá-rí sikí tíñu ja á ká'io tu'a nì sá'a inga chaa. ¹⁷Ko chaa ja sátéyí-de máá-de, ná sátéyí-de máá-de sikí máá Jító'o-yo. ¹⁸Chí nasu cháa ja játú'ún máá kúu ja kéndoo jíñú'ún, chí sua chaa ja máá Dios játú'ún-yá-de.

11 Kuña ká'nu iní-ri ná ká'an-ri iin tí'li tu'un katachí jíin-ró. Kuña ká'nu iní-ri núsáa vii. ²Chí kúkuñí-ri ja'a-ro jíin tú'un kuñí Dios, chí nì ja'ncha-ri tu'un ja stánda'a-rí róó jíin iin-ni yii, kúu máá Cristo, te stá'an-ri róó nuu-yá nátu'un iin ña'an jáá íi. ³Ko nátu'un koo, nì xndá'ú-tí Eva jíin tú'un ndíchí-tí, súan yú'ú-ri jíin-ró ja sánaa te sana nuu já jiní tuní-ro, te sanaa te sía-ro modo kájí, modo ndoo, ja káchiñú'ún-ró Cristo. ⁴Chí nú inga chaa chaa, te

kani-de tu'un inga Jesús nuu já á ni kajani-ri nuu-ro, xí nú kuatá'ú-ró ingá espíritu nuu já á ni kajatá'ú-ró, xí ingá tu'un nuu já á ni kachu'un ini-ro, a jiní-ri ja bueno kálandéé ini-ro jíin. ⁵Chi apóstol yúan, vasa kúná'nu xa'an-dé ká'an-de, ko tú kánúú kúti-dé kanduu-de ruu, jáni ini-ri. ⁶Chi vasa tú jákuta'an ka'an-ri, ko ndíchí-rí, te ndivii táká ya'á, a ni kastá'an kájí-rí nuu-ro jíná'an-ró. ⁷Te ruu, ni nasásúchí-rí máá-rí náva'a kendoj jínú'ún-ró, te tú ní xíkó-rí tu'un Dios nuu-ro. Te kuachi ni kivi-ri ja ní sá'a-ri súan náún. ⁸Ni tevíchí-rí sava-ga tiku'ni ja ní tiin-ri xu'ún-i, náva'a ja-ri kuatíin-ri nuu-ro. ⁹Chi ná káncha-ri jíin-ró núú, te ni nandi'i-ri yakú najíin, ko tú ní stáa-ri sikí ní iin-ró. Chi vasa ni nandi'i-ri, ko ñani-yo já ní kikoyo-de ichi ñúu Macedonia, ni kaja'a kua'a-dé nuu-rí. Te tú ní stá'an kuti-rí róo jíná'an-ró, te ni ma sá'a-ri. ¹⁰Te jíin tínu yá'a ná sátéyí-rí máá-rí. Ma kasú-de nuu-rí ja súan ka'an-ri ní ndáñúu Acaya núsáá, chi tu'un ndija Cristo ká'an-ri. ¹¹Te najá. Tú kúndá'ú ini-ri róo náún. Máá Dios, a jiní-ya. ¹²Ko sá'a-ga-ri tínu sá'a-ri yá'a, chi cha-a-ún, kásátéyí-de máá-de, kándúkú-de cuestión, káka'an-de ja iin núu-ni kásatíin-de jíin-rí, ko ma kúndéé-de, chi kasu-ri nuu-dé. ¹³Chi cha-a yúan, apóstol falso kákuu-de. Te máni káxndá'ú-de jíin tínu kásá'a-de. Ko kásá'a-de máá-de ja apóstol Cristo kákuu-de. ¹⁴Nasu tínu naa ini-yo ndé'é-yó kúu, chi suni máá Satanás, násama máá, te ndúu ndajá'a ndíi ncháa. ¹⁵Ja

yúan, nasu tínu káxáan kúu, chi cha-a kájatíin nuu já'ú, kánasá'a-de máá-de, te kásá'a-de ja cháa kájatíin ndaa kákuu-de. Te jíin yá'u tínu kásá'a máá-de, súan naa-dé. ¹⁶Ná ká'an-ri inga jínu. Ni iin cha-a, ma káni ini-de ja cháa katachi kúu-ri. Te nú súan, ná kuatá'ú-ró rúu vasté nátu'un iin cha-a katachi, náva'a kuu sátéyí-rí máá-rí iin tíl'i-ga núsáá. ¹⁷Tu'un ká'an-ri yá'a, nasu ní tá'ú tínu máá Jító'o-yo, chi sua ká'an-ri nátu'un ká'an cha-a katachi. ¹⁸Chi tini-de, kásátéyí-de máá-de ndasa kákuu-de jíin modo kásá'a ñayivi. Te ruu, suni ná sátéyí-ga-ri máá-rí núsáá. ¹⁹Chi kákuu va'a ini-ro káandatu-ro núu cháa káñáá xini, chi cha-a ká'io kájí ini kákuu-ró. ²⁰Chi nú iin cha-a taan-dé róo, sátiin sáni-ró, xí nú iin cha-a kee-dé sikí-ro, xí nú iin cha-a kuancha-a-de ndatíin-ró, xí nú iin cha-a sáñá'nu-de máá-de, xí nú iin cha-a stují-dé yiki núu-ro, bueno kálandéé ini-ro jíin-de jiní-ri. ²¹Kúka nuu-rí, chi vitá máá-rí te ja yúan tú ní kásá'a xa'an-rí súan, áchí-ri vii. Chi nátu'un chúndéé ini inga cha-a sátéyí-de máá-de, suni súan ruu chúndéé ini-ri ká'an-ri tu'un katachi. ²²Cha-a hebreo kákuu-de náún. Suni ruu. Cha-a Israel kákuu-de náún. Suni ruu. Taja Abraham kákuu-de náún. Suni ruu.

Tundó'o ni jito Pablo sikí tú'un-ya

²³Cha-a kájatíin nuu Cristo kákuu-de náún. (Ká'an-ri nátu'un cha-a kátachi.) Ko ruu ví'f-gá. Kua'a-gá tínu sá'a-ri. Nasaa vuelta kákuu-de yunu xii sukun-rí. Xaan-gá já'an-ri vekaa. Ni kuu

kua'a jínu káku-rī kuu-rī. ²⁴Chaa judío, iin-na te jínu uu xiko cuarta ni kaja'a-de ruu u'un vuelta. ²⁵Uní jínu ni ki'in-rī yunu xíi. Iin jínu ni ki'in-rī yuu. Uní jínu ni ta'u barco-rī. Iin ñúú te iin ndúú ni kaxndée nīnu-rī nuu kúnú ndúcha mar. ²⁶Kua'a jínu ni ja'an jíká-rí ichi. Ni kuu káku-rī nuu yúcha. Ni kuu káku-rī nuu ñáku'i'ná. Ni kuu káku-rī nuu ñáyivi ñúú-rī. Ni kuu káku-rī nuu ñáyivi sīin nación. Ni kuu káku-rī iní ñuu. Ni kuu káku-rī máá iní ñu'un télé. Ni kuu káku-rī nuu mar. Ni kuu káku-rī ma'ñú ñaní tú ká'iin ndaa. ²⁷Ní kuítá-rī. Ní kana tain-rí. Ní sátiñu-rī. Kua'a jínu ni kuu já'ni-rí máá-rí numa'ná. Ni kuu jí'i-rī soko, te jichí-rī nducha. Ió kua'a kivi tú ní'in-rí kee-rí. Ni kuu tá'an vijin-rī te jíka kuu víchí-ni-rī. ²⁸Te siki táka tundó'o tá'an-rī-ún, ió inga. Chi taká kivi nákaní xaan iní-rī te jítú iní-rī ja kúu taká tiku'ní kákandíja. ²⁹Ndé ñáyivi vítá iní-i, te ruu tú vítá iní-rī náún. Ndéja kánangava nuu kuáchi sá'a inga chaa, te ruu tú ndúkijí xini-rí náún. ³⁰Te nú kánúú sátéyíi-rí máá-rí, te ná sátéyíi-rí máá-rí siki ja vítá iní-rī. ³¹Máá Dios, Táa Jíto'o-yo Jesucristo, ja kánakana jaa-i-ya ní káni ní kua'a, a jiní-ya ja tú xndá'ú-rī. ³²Iní ñuu Damasco ni sá'a gobernador jíin-rí, chaa tá'ú tíñu ndañúú tíin rey Aretas, ja ní ka'indasu-de yuúú cháa Damasco, ja tíin-de ruu káku-rī-de núú. ³³Ko iní iin jíka ni kánde-rī. Te ni kákiñi'in-i ruu ya ventana. Te ni kaskúun-i ruu jíka vé'e nama ñúú Damasco. Te súan ni kaku-rī iní nda'a cháa-ún.

12 Níni sátéyíi-rí máá-rí ja máá-rí vasa tú ní'in

tíñu. Ka'an-rī siki tú'un ni stá'an ndijin máá Jíto'o-yo núu-rí jíin ja ní skóto-ya rúu. ²Jiní-rī nuu iin chaa y'i-de nda'a Cristo, ja ió uxí kuun kua'a ni ndéché cháa-ún ni ja'an-de onde andívi uní. Te nú jíin yíki kúñu-de, xí naún, tú jiní-rī, xí ní xndóo-de yiki kúñu-de, tú jiní-rī. Dios kúu I'a jiní. ³Te jiní-rī cháa-ún. Te nú jíin yíki kúñu-de, xí ní xndóo-de yiki kúñu-de, tú jiní-rī. Dios kúu I'a jiní. ⁴Ja ní ndéché-de ni ja'an-de onde nuu jardín andívi. Te yúan ni jini so'o cháa-ún tu'un salí, ja má kúu kastu'ún ní iin chaa. ⁵Siki cháa-ún, ná sátéyíi-rí máá-rí, ko ja jíin máá-rí, ja máá-rí, ma sátéyíi-rí máá-rí, chi sua nú jíin tú'un vítá iní-rī te kuu. ⁶Nú kuní-rī sátéyíi-rí máá-rí, tú káñáa xini-rí. Chi ka'an ndaa-rī. Ko ma sá'a-rī. Ko ma ká'an-rī súan, chi sanaa te iin chaa kani-ga iní-de ja súkún-ga ku'a-rī vasa ja jiní-de ruu, xí ja jíni so'o-de tu'un-rī. ⁷Chi siki ja ní stá'an ndijin kua'a-ya nuu-rí, tú kuní-ya ja já'a ku'a sáñá'nu-ga-rī máá-rí. Ja yúan ní chaa iin kue'e nuu-rí. Te iin yuchi Satanás kúu-ún, ni stují núu-rí, náva'a tú ja'a ku'a kusii iní añú-rī jíin máá-rí. ⁸Ja yúan ní kuu uní jínu ká'an nda'ú-rī jíin máá Jíto'o-yo, ja ná cháxio-ya-ún kí'in. ⁹Te ni ka'an-ya jíin-rí: Tú níni, chi tu'un luu ió iní-rī kúu ja kánúú núu-ro, chi nú ká'io vítá iní ñáyivi, yúan-na te fuerza-rī ná yíja iní-i, áchí-ya. Ja yúan kúsii xáan iní-rī sátéyíi-rí máá-rí siki ja vítá iní-rī, náva'a ná kúnchaa fuerza máá Cristo jíin-rí. ¹⁰Ja siki yúan kúu ja xáan kúsii iní-rī jíin tú'un vítá iní, jíin tú'un kástá'an-i ruu, jíin

tú'un nándi'i-ri najjín, jín tú'un káchindikín-i ruu, jín tú'un tá'an-ri tündó'o ja sikí Cristo. Chi hora ío vitá-ri, máá hora-ún ío ndáján-rí. ¹¹Chaa káñáá xiní sá'a-ri máá-rí ja súan sátéyí-rí máá-rí. Ko máá-ró, ni kastétuu-ró rúu, chi sua ka'an-ro já'a-rí jíná'an-ró núu. Chi ni tú kuí'a kuti cháa kúu-ri nuu apóstol kákuu ví'í-gá-ún, vasa tú na tiñu-ri. ¹²Te maññú táká-ro ní io ndija taká tuni ni sá'a-ri cuenta apóstol, jín táka paciencia jín tuní, jín tiñu ñá'nu, jín tiñu náa iní-yo ndé'é-yó. ¹³Naún ta'u kuí'a ni ni'in-ro vasa sava-ga tiku'ni kákandíja, chi máni ja tú ní stáa kuti-rí sikí-ro. Sá'a tuká'nu iní nuu-rí ja súan ni sá'a ndíva'a-ri jín-ró.

Ja kuní Pablo ki'in-de vuelta uní sánda-ga-de tiñu-i

¹⁴Te vina a ío tu'a-ri ja jáa-ri nuu-ro vuelta uní. Ko nasu ja stáa-ri sikí-ro jíná'an-ró, chi nasu ndátíñu-ró kuní-ri, chi róo kuní-ri. Chi se'le, tú modo kaya-i ja kúu táa-i, chi sua kaya táa ja kúu se'le-de. ¹⁵Ko ruu chi kúsi iní-ri kanu-ri cuenta máá-rí, te vasa onde máá-rí ná síjita ndí'i-ri máá-rí sikí añu-ro. Sikí ja kúndá'ú xaan-gá iní-ri róo, ja yuán nú ku'a kákundá'ú iní-ro rúu, náún. ¹⁶Ja jaan, ko ruu, vasa tú ní stáa kuti-rí sikí-ro, chi sua ni tiñ yátá-rí róo, chi chaa maña kúu-ri káka'an-ro. ¹⁷Jaán, jín ñin tá'an chaa ni táji-rí ni ja nuu-ro, ní xndá'ú-ri róo, náún. ¹⁸Ni ka'an ndá'ú-ri jín Tito ja-de, te ni táji-rí ñin ñani kujaa jín-de. Te xí sánaa ní xndá'ú Tito róo. Nasu jín ñin-ni xiní kájika kuu-ri náún. Te nasu

ñin-ni ichi kájika-ri náún. ¹⁹Kájani iní-ro ja kándúkú-rí ka'an-ri ja'a máá-rí nuu-ro náún. Máá Dios jiní-ya ja káka'an-ri tu'un Cristo. Náni máni, taká yuán kásá'a-ri náva'a ná yíja-ga iní-ro. ²⁰Chi yú'ú-ri ja sánaa nú ná jáa-ri, te ma ní'in-rí róo nátu'un játa'an iní máá-rí. Ni róo, ma játa'an iní-ro rúu. Chi sánaa kákana-ga-ro, kákukuásún iní-ro, kákiti iní-ro, kásásin-ro máá-ró, káka'an tú'ún sikí tá'an-ró, kákutuku iní-ro kájito tá'an-ró, kásávixi-ro máá-ró, tú kétá'an kásá'a-ró. ²¹Chi nú sanaa jáa tuku-ri, yuán-na te kuka nuu-rí sá'a Dios kuní-ro jíná'an-ró. Te ndukuí'a iní-ri sá'a kua'a cháa kásá'a kuachi ichi yatá, chi tú kákuni-de nakani iní-de sikí táká tiñu chál'an kásá'a-de, ja kásá'a téné-de, ja kásá'a kuaxán-de.

13 Ya'a kúu vuelta uní ja jáa-ri nuu-ro jíná'an-ró. Te jín tú'un ka'an uu xí uní testigo te kunda-ga taká tiñu. ²A ni kana jín-rí nuu ñáyivi ní kasá'a kuachi-ún, te suni nuu sava-ga-i. Te vina vasa jíká kánchaa-ri, ko kana jín tuku-ri nuu-í, ná ni ka'an-ri kivi ní ja-a-ri vuelta uu ni kanchaa-ri jín-ró chi nú ja-a-ri inga jínu, te ma ká'an vitá-ri jín-i. ³Chi kájikan-ro prueba ja nú ndaa ká'an Cristo ja ká'an-ri yu'u nuu-ya. Te I'a-ún, tú vitá-ni jiku-ya já'a róo, chi sua jiku-ya jín fuerza ja'a róo jíná'an-ró. ⁴Chi vitá-ya te ni ji'i-ya jíká cruz, ko chakú-ya sá'a fuerza Dios. Te suni súan yóo, vitá iní-yo jín-ya, ko kúkuéé-ga te kuchaku-yo jín-ya sá'a fuerza Dios ja'a yóo jíná'an-yó. ⁵Ná nándúkú

vii máá-ró sikí máá-ró, te kuní-ro nú kákandíja va'a-ró xí túu, chí sanaa te ká'iin-ga-ro núu kuáchi. Xí tú kájiní-ro máá-ró já ncháá Jesucristo ini-ro náún, te nú ma kéndoo kuí'a-ro. ⁶Ko ñúkuu ini-ri ja ná kuní-ro jíná'an-ró já rúu tú kákendoo kuí'a-ri. ⁷Te kájikan ta'u-rí nuu Dios, náva'a ma sá'a-ró ní iin tiñu ñáá jíná'an-ró, ko nasu sikí já ná kúndéé-rí kendo va'a-ri. Chí kuní-ri ja ná kúndéé-ró sá'a-ró tíñu va'a, vasa ruu ná kóo-ri nátu'un cháa kéndoo kuí'a, ni jini-ro. ⁸Chi ma kúu kasu-ri ichi tú'un ndaa, chí máni sua skáka-ri tu'un ndaa. ⁹Ja yúán kákusiñ ini-ri nú vitá ini-ri, te róó, nú ká'io fuerza ini-ro. Te kájikan ta'u-rí ja ná yíja va'a-ga ini-ro. ¹⁰Ja yúán vasa kánchaa jíká-rí, te cháa-ri

ta'ká tu'un yá'a nuu-ro, náva'a tú kundii-ri nuu-ro te ka'an xaan-ri jín-ró. Chi ni ja'a máá Jító'o-yo fuerza-ya núu-rí ja skuá'nu-ri róó, nasu já xnáa-rí róó. ¹¹A ni ka'an-yo núsáá, ñáni. Ko ío iin máá tú'un-na tu'un ka'an-ri jín-ró. Ná kóo siñ ini-ro. Ná síyíja-ga-ro máá-ró. Ná sándéé ini-ro jíná'an-ró. Vindaa vinené ná kúxiukú-ró. Te máá Dios, I'a ndíso tu'un kuaká'nu ini, jín tú'un kúndá'ú ini, ná kúnchaa-ya jín-ró jíná'an-ró. ¹²Nú káka'an-ro jín tá'an-ró te ndoo titú tá'an-ró. Taká ñayivi ndóo, káka'an-i ja ná sándéé ini-ro jíná'an-ró. ¹³Tu'un luu ío ini máá Jító'o-yo Jesucristo jín tú'un kúndá'ú ini Dios yóó, jín tú'un kétá'an ká'nu-yó jín Espíritu Santo, ná kóo jín táka-ro jíná'an-ró. Súan ná kóo. Amén.